

VVS Fabrikanternas Råd

Ringvägen 100, våning 7
Box 17154
118 60 Stockholm
Tel: 08-24 14 80
info@vvsfabrikanterna.se
www.vvsfabrikanterna.se

2025-06-16

Till: Klimat- och näringslivsdepartementet

Diarienummer KN2025/00719

e-post: kn.remissvar@regeringskansliet.se

VVS Fabrikanternas Råds remissvar: Boverkets direktiv om byggnaders energiprestanda. Metoder, definitioner och krav inom solenergi, (Rapport 2025:3).

VVS-Fabrikanterna tackar för möjligheten att inkomma med kommentarer på aktuell remiss. VVS-Fabrikanterna är VVS- och VA-industrins branschorganisation. Föreningen består av drygt 100 ledande företag som marknadsför och säljer produkter och material på den svenska och internationella marknaden.

Generella kommentarer

Boverkets energihushållningsregler (Sveriges EPBD) är ett lagkrav med tydliga mål och inkluderar finansiering, teknisk support och kompetensförsörjning. VVS Fabrikanterna håller med om att det är nödvändigt för att kunna nå de ambitiösa mål som satts upp. Den enorma satsning som sätts är dock behäftad med en hel del risker. Det kommer att krävas företag med nya inflytelserika roller (one-stop-shops) och de resurser som ställs till förfogande riskerar att dra till sig oseriösa aktörer. Det kommer att krävas en anpassad tillsyn och rapportering för att både stävja och bygga ett brett förtroende i det kommande förankringsarbetet.

Beräkningsmetoder som ska klargöra till exempel kostnadsoptimala nivåer och Global Warming Potential är ännu inte på plats och de kan få stora konsekvenser för vilka åtgärder som genomförs. Boverkets energihushållningsregler bör i det sammanhanget slå vakt om teknikneutraliteten, vilket innebär en likvärdig värdering av lösningar som erbjuder passiv energi- och effektbesparing. På VVS Fabrikanterna anser vi det vara av största vikt.

Det kommer krävas en omfattande kampanj mot fastighetsägare för att bygga ett brett förtroende för satsningen, samt förankra nödvändigheten att sektorn når både de kortsiktiga målen till 2030/2033 och de långsiktiga ambitionerna till 2050. Hur skapas incitament för att få med oss fastighetsbranschen i omställningen? Hur ska tillsyn garanteras? Hur kan stöd anpassas till fastighetsägare på svaga marknader, där fastighetsvärdet inte mer än marginellt kan höjas med dessa investeringar? Nuvarande tolkningsutrymmen riskerar att vattna ur det ambitiösa projektet. Sveriges fördelaktiga

energimix kan till exempel göra att tunga aktörer förordar en ”linjär utveckling” i fastighetssektorns minskning av sin klimatpåverkan när det sannolikt blir avgörande att påvisa goda resultat i ett tidigt skede för att ingjuta den tilltro och positiva energi som krävs för att nå de långsiktiga målen.

VVS Fabrikanterna ser en svår balansgång för att säkra största möjliga avkastning på investerat kapital. Om de energibesparande satsningarna ökar för snabbt eller för ensidigt, pressar det upp kostnaderna och tillgången hinner inte anpassa sig till efterfrågan, vilket riskerar att till exempel göra framtagna ”cost-benefit”-modeller inaktuella. VVS Fabrikanterna anser därför att branschen, produktleverantörer, konsulter, installatörer etc, bör vara involverad i det kommande planeringsarbetet så att de kan bidra till att problemet undviks och i ett tidigt skede, få en så god chans som möjligt att förbereda sig på de efterfrågeförändringar vi kan förvänta oss de kommande åren.

Artikel 9B, Zero-emission buildings, ZEB.

Vi stödjer definitionen av hög energiprestanda, där en byggnads energibehov håller sig under ett av medlemsländerna fastställt maxbehov beräknas utifrån en *ambitiös* cost-benefit modell. Beräkningsmetoden bör ligga till grund för de åtgärder som krävs för att nå de långsiktiga målen. Enligt definitionen ska även en byggnad reagera på externa signaler och anpassa energianvändningen. Här är det viktigt att tydligt precisera vilka externa signaler lagstiftningen syftar på. Externa signaler som effektbalans, effekttoppar bör inkluderas.

Enligt definitionen ska även primärenergibehovet i zero-emission byggnader komma från källor i eller i nära anslutning till byggnaden. Vi ifrågasätter om det står i samklang med teknikneutraliteten. Fastighetsägare kan till exempel koppla sin elkonsument till tecknade vindkraftsandelar i vindkraftsparker långt ifrån fastigheten. De kommande åren kan även branschen förvänta sig nya energi, och/eller energieffektiviseringslösningar som riskerar att hanteras orättvist med den föreslagna skrivelsen.

VVS Fabrikanterna har synpunkter på beräkningsprincipen för primärenergitalet, vars viktningsfaktor likställer el med fossil olja och gas, vars viktningsfaktor bör höjas ytterligare för att tydligt signalera branschens gemensamma behov att nå våra långsiktiga mål. Vi anser dock att en komplettering av byggnadens primärenergianvändning med uppgifter om byggnadens totala energianvändning/energibehov, på plats producerad förnybar energi och på plats producerad energi totalt är ett steg i rätt riktning då det ger en betydligt mer rättvis bild av fastighetens energianvändning och åtgärdsbehov.

2025-06-16

Artikel: 9a, Solenergi

De krav som ställts på att utnyttja fastigheternas tak för solkraft är mycket relevant i stora delar av EU. Sverige är dock ett mycket avlångt land, vilket gör det komplicerat då förutsättningarna skiljer sig stort i landet. VVS Fabrikanterna anser att lagstiftarna måste se en solkraftsinstallation utifrån huruvida *syftet* uppnås (dvs en klimatneutral byggnad) ställt emot andra alternativa investeringar utifrån byggnadens geografiska placering och övriga förutsättningar. Solkraft ska installeras om det bidrar till klimatnyttan. Där bör beräkningar av LCA och GWP värden kunna utgöra grund för ett krav på installation av solkraft.

VVS Fabrikanterna vill tydliggöra att solkraft även kan producera värme och det finns många spännande nya lösningar som kombinerar produktion av både el och värme. Med svenska förutsättningar bör Boverkets energihushållningsregler tydligt placera termisk solenergi som ett likvärdigt alternativ till elproduktion, speciellt då vår konsumtion av varmvatten inte skiljer sig mycket mellan sommar- och vinterhalvåren.

7.1.3.2 Följkrav

Här klargörs att en byggnad ska lyftas till MEPS om en ombyggnation/större renovering ”omfattar minst 25 % av klimat skalet eller omsätter över 25 % av byggnadens värde, exkl tomt”. Som illustration till kravet kan Hotell Dorotea utgöra exempel. Ett hotell med 29 rum, restaurang, pub, konferensavdelning och relaxavdelning med bastu som i våras såldes på exekutiv auktion för 350 000 kr. Det behövs en tydligare definition av byggnadens värde och begreppet ”Större renovering”, som kan kräva ett lyft till MEPS. Annars kommer inte vissa fastighetsägare kunna ta hand om en enskild fuktskada utan att tvingas finna finansiering till ett omfattande energibesparingsprojekt.

Bilaga 1, skillnader i definitioner mellan tidigare och oarbetade EPBD.

Värmegenerator (sid 77).

Begreppet Värmegenerator definieras som den del av ett uppvärmningssystem som genererar värme genom bland annat värmeupptagning med hjälp av en värmepump från en värmekälla i form av ”omgivningsluft, ventilationsfrånluft, vatten eller mark”. Här bör texten förtydligas med tilläggen *berg* för värmeupptagning med hjälp av värmepump samt att *termisk solenergi* adderas som ett uppvärmningssystem som genererar värme.

Med Vänliga Hälsningar
Jonny Hellman, VD
VVS Fabrikanternas Råd

VVS Fabrikanternas Råd

Ringvägen 100, våning 7
Box 17154
118 60 Stockholm
Tel: 08-24 14 80
info@vvsfabrikanterna.se
www.vvsfabrikanterna.se

2025-06-16

Till: Klimat-och näringslivsdepartementet

Diarienummer KN2025/00719

e-post: kn.remissvar@regeringskansliet.se

VVS Fabrikanternas Råds remissvar: Boverkets direktiv om byggnaders energiprestanda, Översyn av systemet för energideklarationer, (Rapport 2025:6).

VVS-Fabrikanterna tackar för möjligheten att inkomma med kommentarer på aktuell remiss. VVS-Fabrikanterna är VVS- och VA-industrins branschorganisation. Föreningen består av drygt 100 ledande företag som marknadsför och säljer produkter och material på den svenska och internationella marknaden.

Generell kommentar

Boverkets energihushållningsregler (Sveriges EPBD) är ett lagkrav med tydliga mål och inkluderar finansiering, teknisk support och kompetensförsörjning. VVS Fabrikanterna håller med om att det är nödvändigt för att kunna nå de ambitiösa mål som satts upp. Den enorma satsning som sätts är dock behäftad med en hel del risker. Det kommer att krävas företag med nya inflytelserika roller (one-stop-shops) och de resurser som ställs till förfogande riskerar att dra till sig oseriösa aktörer. Det kommer att krävas en anpassad tillsyn och rapportering för att både stävja och bygga ett brett förtroende i det kommande förankringsarbetet.

I remissförslaget hanteras inte hyresgästernas egna tekniska installationer. En fastighetsägare kan hyra ut en lokal till många olika verksamheter, vilka kan kräva sina egna energikrävande installationer för att klara den egna verksamheten och/eller uppfylla gällande lagar och regelverk. Alla dessa installationer, som fastighetsägaren själv inte alltid rör över, bör även specificeras och tas med i beräkningarna separat. En fastighetsägare kan även dra nytta av till exempel överskottsenergi från kyla som används av en hyresgäst. Inledningsvis bör schablonvärden kunna utnyttjas. Utan hänsyn till hyresgästers installationer kan vi teoretiskt tänka oss att en situation där en fastighetsägare höjer sin energiklass genom att byta ut sina hyresgäster. Detta skulle inte hjälpa oss att nå målen till 2050.

2025-06-16

7a§, kap 1.2 Energideklarationernas innehåll

Byggnader ska klassas enligt Energiklass A – G. VVS Fabrikanterna förstår att det blir svårt att få en helt enhetlig och jämförbar indelning inom EU, men energiprestandaklassningen bör spegla det åtgärdsbehov som finns för att nå målet 2050. Är det stort, bör märkningen visa det för såväl fastighetsägare som hyresgäster och potentiella köpare.

VVS Fabrikanterna stödjer en komplettering av byggnadens primärenergianvändning med uppgifter om byggnadens totala energianvändning/energibehov, på plats producerad förnybar energi och på plats producerad energi totalt. Detta är ett steg i rätt riktning då det ger en betydligt mer rättvis bild av fastighetens energianvändning och vad som kan behöva göras för att nå målet 2050.

VVS Fabrikanterna vänder sig dock emot beräkningsprincipen för primärenergitalet, med en viktningssfaktor som likställer el (oavsett källa) med fossil olja och gas, vars viktningssfaktor bör höjas. Vi vänder oss även emot att omfattande energibesparande investeringar kan likställas mot att en fastighetsägare kopplar in sig i fjärrvärmenätet. Beräkningen av primärenergitalet bör ses över, med målet att göra det till ett starkare incitament för energibesparande åtgärder i byggnaderna.

Artikel 11, Tekniska installationer

VVS Fabrikanterna stödjer nuvarande skrivning att medlemsländer ska säkerställa att tekniska installationer når *minst* kostnadsoptimal nivå. Det gör det möjligt att tydligare säkerställa en helhetssyn i de åtgärder som genomförs, och att eventuella enskilda åtgärder bedöms utifrån förutsättningen att de underlättar framtida investeringar. Det är trots allt de gemensamma målen till 2050 som är viktigast.

Vid sidan av det krävs det en hel del förtydliganden kring de funktionskrav på BACS, självreglerande system, energilagring, automation och möjligheten att reagera på externa signaler, (som effektbalans, effektoppar etc). Vi förstår att det i dagsläget kan vara svårt att vara mer specifik i dessa regelverk men vi på VVS Fabrikanterna vill meddela att vi står till ert förfogande när mer specifika kravspecifikationer ska tas fram.

Med Vänliga Hälsningar
Jonny Hellman, VD
VVS Fabrikanternas Råd

